

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Belicey-utca 11. szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
BÉRMENTELEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:
Belicey-utca 11. szám (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
Kiadó s laptulajdonos SÁMUEL ADOLF

11263/1904

Szarvas nagyközség előjáróságától.

Pályázat tűzoltói állásokra.

Szarvas község pályázatot hirdet:

1 őrparancsnoki állásra 500 kor évi fizetéssel.
3 tűzóri állásra, fejenként évi 480 korona
fizetéssel.

2 rajvezetői állásra, fejenként évi 150 ko-
rona fizetéssel.

18 önkéntes köztűzoltói állásra, fejenként
évi 120 korona díjazással.

Ezen állások mindenikét a községi előjáró-
sági 1905 január 1-től számítandólag egy évre
tölti be.

Jelentkezők a tűzorségi irodában kitett
íven sajátkezűleg folyó évi december 1-ig írják
be nevüket.

Ugyanott a szolgálati szabályzat is bár-
mely időben elolvasható.

Szarvason, 1904. november hó 8-án.

Salacz József
főjegyző.

Grimm Mór
bíró.

A népiskolák magyarsága.

Ugy halljuk, országszerte összeröföntek a
nemzetiségek az új népiskolai törvénytervezet-
nek a magyar nyelv tanítására vonatkozó erélyes
intézkedései miatt. Népgyűléseket tartanak,

röpiratokat adnak ki, melyekben hazugállítások-
kal s a régi ismert frázisokkal izgatják a nem-
zetiségeket minden ellen, ami magyar.

Nézzük objektív szemmel, mit akar az
iskolareformtervezetben foglalt intézkedés a ma-
gyar nyelvre vonatkozólag?

Egyszerűen azt, hogy minden népiskolában,
amely Magyarország területén fennáll, tanítsák
a magyar nyelvet úgy, hogy a nem magyar ajku
tanulónak, akik elvégezték az elemi iskola négy
vagy hat osztályát, fogalmuk legyen a magyar
nyelvről, amely az államé. Azt akarja, hogy
minden nemzetiségi faluban, ahol a gyermekek
értik a magyar nyelvet is, magyar legyen a ta-
nitás nyelve. Ez a borzasztó követelés, melyet
a magyar állam a nemzetiségekkel szemben tá-
maszt, ez az, amiért most az agitátorok hangos
jajveszékélésben törnek ki. Ugy látszik nagyon
jó dolguk van, nagyon biztosnak és szabadnak
érezik magukat a magyar törvények oltalma alatt,
azért mernek így ugrálni.

Mert ez a törvénytervezet semminemű in-
tézkedést nem tartalmaz egy nemzetiségnek
nyelve ellen. Taníthatják, művelhetik szabadon,
még az iskolában is, az oláhok, szerbek, néme-
tek és tótok a maguk nyelvét; az iskolán ki-
vül pedig teljes szabadságukban áll a legmesz-
szebbre menőleg tanítani és taníttatni, úgy, ahogy
ők akarnak.

Hát hol itt a sérelem? Azt kívánják e a
magyar államtól, hogy az a maga pénzén fen-
tartott iskoláiban és a saját tanítói által idegen,
nemzetiségi nyelvet tanítasson? Ez nemcsak

bolondság, de egyenesen öngyilkosság lenne. A
magyar államnak nemcsak joga, de kötelessége
is gondoskodni arról, hogy lehetőleg minden pol-
gára tudjon magyarul írni, olvasni és beszélni,
s amikor ezen kötelességének teljesítésébe
éppenséggel nem akadályozza meg a nemzetisé-
geket abban, hogy a maguk nyelvét ápolják és
terjesszék, a türelmesség és lojalitás tekintetében
vád éppenséggel nem érheti.

Gazság tehát az, amit most a nemzetiségi
agitátorok művelnek azáltal, hogy a népiskolai
törvénytervezet ellen izgatják azt a jámbor né-
pet, amely nélkülök a legnagyobb egyetértésben
élné ebben az országban s tisztában lenne a
magyar haza iránt tartozó kötelességével.

Sujtsa az izgatókat a törvény teljes szigorá!

Ezek az elvetemült, cinikus fráterek a ma-
gyar nemzet ellen való árulkodásaikban mind-
untalan a külföldre fordulnak, francia s né-
met nyelvű röpiratokkal árasztják el a szomszéd
országokat. Holott, hogy nemünk mesz-
szire, itt van a nagy és művelt Németország:
Hogy bannak itt a lengyelekkel? A legnagyobb
energiával fosztják meg őket nemcsak a nyelv-
vüktől, hanem még a földvásárlás jogától is.
Franciaországban, Olaszországban el nem tud-
nák képzelni olyan alattvalót, akinek kifogásai
vannak vagy lehetnek az általa nyelve ellen, s
nálunk megadnak minden jogot az idegen nyelv-
nek, csak azt vagyunk bártak követelni, hogy
az iskolákban tanítsák az állam nyelvét.

Valóban, hogy ezek a nemzetiségi agitátorok
nálunk olyan szabadon merik aknamunkájukat

TARCZA.

Meghalt egy ember.

Nem sirt senki sem, a mikor Kerner Flórist temet-
ték. A gazdasszonya és néhány hivatalbéli kollegája ki-
sérte ki utolsó útjára, koszorút a halottas kocsijére
a temetkezési vállalkozó adott, miután nem akadt sze-
rető szív, jó barát, akinek eszébe jutott volna a teme-
tés obligát díszét, a koszorút megadni. Sívár őszi idő
kedvezett a temetés hangulatának, a szürke égboltozat-
ról lanyhán permétezett a hideg eső, s a kollegák szid-
ták a csunya, rosszindulatú időjárást, a mely a teme-
tés alkalmából nekik náthát fog okozni. Mikor leeresz-
tették a koporsót a sírba, felkerekedett egy hideg keleti
szél, végig süvöltött a temető fonnyadt ciprusain, szá-
raz cefzetűin, az emberek borzongva huzódtak a kőke-
resztek mögé és hangosan szidták a sivitó szelet — ez
volt Kerner Flóris halotti danája. Tompán, részvétlenül
zengtek: „Elmegyek a sírba!” azután a Miatyánkkal
végezték fokozott sebességgel s hant hantra esett a ko-
porsó felett, néhány perc múlva készen állt a sírdomb,
jelezvén, hogy itt egy ember fekszik és feküdni fog
még legalább harmincz esztendeig, miután ezen idő le-
teltével a törvény értelmében a sírok felásatnak, hogy
új halottaknak adjanak helyet. Sietve mentek el az em-
berek a temetőből és Kerner Flóris a mint magánosan
élt egész életében, magánosan maradt künn a temető-
ben is. Egyedül. Vak sötétség vette körül odalent a
föld mélyén a tetemet, a szemeket, melyek a míg lát-

tak, a boldogtalanság keserű könnyeit sirták, a szívet,
a mely még dobogott, egyebet se tudott, csak fájni és
epekedni. Jobb Kerner Flórisnak odalent.

Esteledik, az eső elállt, a felhők oszladozóba van-
nak s a nap, mint a végét érző nyájas öreg ember, mo-
solyogni próbál a szomorú, őszi világra. Egyik-másik
kereszt halvány aranyos fényben csillog, a temető félel-
metes magányában ez a csillogás jól esik a szemnek,
mutatja, hogy itt sem szűnt meg egészen az élet.

Egy asszony közeledik a frissen hantolt sírdomb
felé s a mikor odaért, térdére roskadt és sirt. Sűrűn
hullanak a könnyei, Kerner Flórist mégis megsiratja
valaki.

Egy asszony, a ki szerette a halottat. Huszonöt
év előtt együtt barangoltak a kisvárosi temetőt övező
szőlőskertekben, kéz a kézben, szem a szemben és bár
nem mondták, hogy szeretik egymást, néma beszédjük-
ből megértették, hogy egymáshoz tartoznak.

Flóris akkor szegény diákember volt, a ki leczka-
adásból, meg a gymnasium szerzetes tanárok asztaláról
élt, miután jó tanuló volt és néhai atyja, a ki vagy-
onos polgára volt a városnak, annak idején kegyes ala-
pítványt tett a szerzet javára. De azért Kerner Flóris
bizott magában, bizott a jövőben, erős volt a karja, a
lelke s az élettel való birkózást semmibe se vette. A
lány, egy vagyonos kereskedő egyetlen gyermeke, sze-
reite Flórist, ez volt a jövője, a vágya, az akarata.
Flóris, amikor tisztába jött azzal, hogy a szíve Annus-
káé, tisztába volt már magával is, a jövőjével is. Azon
a napon, a mikor először csókolta meg a leányt, gyö-
nyörű szép álmai, a melyekkel a jövőt maga elé kép-

zelte, mint egy varázsütésre szertefoszlottak és egy
csendes, meleg kis házitűzhely köré csoportosultak.
Nagyság, pénz, csillogás, vezérszerep — sok gyönyörű
vágyairól lemondott az Annuska fekete szemű kedvéért.
— Minél hamarabb feleségül birni őt, ez lett szívének
egyetlen óhajta. S a helyett, hogy Pestre ment volna,
tovább tanuini, idehaza maradt a kis városban, hiva-
talt vállalt, hogy mindig Annuskája közelében marad-
hasson. Három év múltán kinevezték egy kis hivatalba,
a melynek jövedelméből szerényen el lehet tartani egy
családot. Első dolga volt beállítani az öreg vászonke-
reskedőhöz s megkérni a leánya kezét. Annuska atyja
nagyot nézett az első perczben, aztán a szemé közé
nevetett Kerner Flórisnak.

— Hát mit gondol ősém uram! Azért tanítat-
tam a leányomat az apácáknál, azért költöttem három-
száz vég vászon árát francia nyelvre, zongorázásra
hogy egy városi írónak adjam a leányom? Nem et-
tem gombát. Az ilyen szegény ördögnek, mint maga
öcsém, varróleány kell, vagy éppen tanítónő, a ki se-
gíteni tud az urának a keresetben. Nem urí lány kell
magának, a ki szerencsétlennek érzi magát, ha padlot
kell surolnia. Így-ugy ősém uram. Isten hírével.

Kerner Floris úgy ment az öreg vászonkereskedő
holtjából, mint akit valami nagy bunkóval fejbeütöttek.
Vége az élete reményének. Arra, hogy ne tagadják tőle
az Annuska kezét, soha nem is gondolt. Ugyan maga
körtől látott már sok hasonló dolgot, a kartársai kisebb
nagyobb szerelmi hajótörésein megismertették vele az
érem másik oldalát is, de ő Annuskát egy kiválasztott
más lénynek, a maga szerelmét pedig egy oly hatalmas

végezni, azt csak a magyar törvény szabadságának és türelmességének köszönhetik. Más országban már régen kitoloncolták, vagy tiz esztendőre börtönbe dobták volna őket.

A magyar társadalmat, az intéző köröket természetesen nem tévesztheti meg az árulók erőszakolt javszékélete. Erélyesen, tekintet nélkül jobb vagy balra még kell valósítani azt az intézkedést, hogy minden magyarországi iskolában olyan mértékben tanítsák a magyar nyelvet, hogy a növendékek megtanulják s mindenütt, ahol lehetséges, magyar legyen a tanítás nyelve. Erős akarattal, ha kell, vasszigorral kell azt a reformot életbe léptetni s ez első sorban a vármegyei hatóságok kötelessége. Ők gyakorolnak közvetlen felügyeletet a falusi iskolák felett s ha akad tanító, aki nem felel meg teljesen a törvény intézkedéseinek, azt meg kell fosztani hivatalától, mert méltatlan rá, hogy magyar tanító legyen.

Másrészt szükség van arra is, hogy erős, anyagilag független magyar tanítói kart teremtsünk. Az a 800 koronás minimum, melyet az állam a tanítóinak biztosít manapság éppenséggel meg nem felel összeg. S itt ismét a vármegyei törvényhatóságokra, illetve a községi előljáróságokra hárul a kötelesség, hogy a minimumot egy olyan összeggé egészítsék ki, amelyből egy tanító a családjával tisztességesen megélhessen.

Csak a megélhetés kínos gondjaitól megszabadított tanítói kar tudja megoldani a fejlődő Magyarországnak azt a nagy problémáját, hogy polgárai valamenyen magyar tudó jó hazafiakká legyenek.

HIREK.

— **Dr. Krcsmárik János beszámolója.** Izgalmas napja volt városunknak f. hó 20-án. Lejött közénk közbecsült és nagy tehetségű országgyűlési képviselőnk, hogy beszámoljon választóinak eddigi működéséről, álláspontjáról és tájékozást nyújtson a politika mai állapotáról, és megmutassa a jelenlegi nehéz viszonyok között a helyes utat a kibontakozáshoz.

Vasárnap már kora reggel a szabadelvűek házárol lengő zászlók hirdették a fontos nap jelentőségét. Képviselőnk d. u. 1 órakor érkezett városunkba, báró Solymossy Lajos és Haydin Imre országgyűlési képviselők társaságában. Fogadásukra megjelent a pályaudvaron Szarvas város intelligenciájának zöme és ezernyi tömege a lakosságnak. A Hymnus gyönyörű melódiája után, melyet a helyi fuvózenekar játszott el, a jelenlevők lelkes éljenzése között nt. Scholcz Gyula lelkész tolmácsolta a lakosság örömet képviselőjének megérkezése alkalmából. Dr. Krcsmárik János megköszönve a szívélyes fogadtatást, bemutata képviselőtársait

nak tartotta, a melynek mi sem állhat az utjába. S most belátta, hogy ő is csak úgy járt, mint sok szegény ördög, a ki olyan kocsiába kapaszkodik, a melyik nem veszi tel. Aznap este beszélt Annuskával, a ki hideg volt hozzá és zárkózott. A mint Flóris elment, az apa maga elé csitzálta a lányát és szigorú prédikációt tartott neki.

— Neveltettek, tanítottalak, jólétben nőttél fel és most egy koldusé akarsz lenni. Tudod-e mi az: nyomor és szegénység? Bűn és szegény! Tudod mi az, a mikor lomposan, kopottan kell az utcán járni és minden mulatságtól, szórakozástól tartózkodni. Tudod-e mi az: füttelen szoba, rossz ebéd, vacsora, a mely után éhesen kelsz fel az asztaltól? Nohát ennek az életnek mégy neki, ha annak a szegény kis őröknek a felesége leszel. Ha hozzá mégy, tőlem ne számíts támogatásra, mert nekem még három gyermekem van, akikről gondoskodnom kell. A te könnyelműségnek ők az áldozataivá nem lehetnek.

És beszélt még neki sokat az öreg vászonkeres kedő a szegénységről, a nélkülözésről, az örömtelen életről, a mi rá várna Kerner Flóris oldalán.

Annuska engedelmes, szófogadó leány volt. Elhitte, a mit az apja mondott és sirva ígérte meg, hogy letesz szerelméről.

És ezt meg is mondta Kerner Flórisnak.

— Isten áldja meg kisasszony, szólt Flóris s ezzel sarkon fordult és tavozott. Nem mondta a leánynak, hogy miatta hagyta félbe pályáját, melyen talán nagyra vihette volna. Nem tett szemrehányást, csendesen elment s otthon keserves sirással dült le az asztalra.

Azóta nem beszélt a leánnyal. Mikor férjhez ment az Annuska a járási orvoshoz, Kerner Flóris az napon nagy murit csapott, a pajtásaival elitta a két havi fize-

a jelenlevő notabilitásoknak. Ezután hintóra szállva 60 lovas legény kísérete mellett vonult be hosszú kocsi-sorban a közönség a piacra, hol dr. Krcsmárik János megtartotta a beszámolóját. Velősen nagy politikai tudással rámutatott a parlament mostani munkáikodására, és azon akadályokra, melyeket elébe gördítenek azok, kik működésében meg akarják akasztani. Szólt a házszabályrevízióról, mely erőszakos volt ugyan, megis rázkódtatta az országot, de helyes egészséges és szükséges volt. Megemlítette a két évi katonai szolgálatot és a honvédségnek tüzéséggel leendő ellátását is. Rámutatott arra hogy a kormánynak ily irányú működése mily üdvös hazánkra, s megfogadta, hogy kitart ezen cél felé az utolsó lehetélig. Óriási éljenzéssel fogadta a közönség a tartalmas beszámolót, melyet helyszűke miatt legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetünk, Ezután Haydin Imre mondott beszédet. Kétféle organuma, gyönyörű szavai izzásba hozták a halgatóságot s egy csapásra megnyerte minden iókonkszen-Ezzel a beszámoló délutáni része befejeződött.

Este az „Árpád“ szállóban folytatódott az érdekes és élvezetes politikai ünnepély. 800 terítettük bankettel tisztelte meg a szabadelvű pártkört a képviselőket. A diszterem, a kaszinó játéktérme és a karzat zsufolásig megtelt érdeklődőkkel. Ember ember hátán tolongott s impozáns látványt nyújtott a terem a polgárok tömeges a hölgyek gyönyörű csoportozása.

Hét óra után pár percczel érkeztek meg a képviselők s hatalmas éljenzés és ováció közzé foglalták el helyüket.

Dr. Lengyel a királyra mondja az első felköszöntőt, (Dörgő éjjen kiáltás.) Majd dr. Krcsmárik János képviselőnket üdvözli, mint városunk szülöttjét és mint a szabadelvűség bajnokát. Ezután áttér politikai viszonyainkra. Mindenki — ugymond — szorult szívvel nézte, mint tornyosulnak a veszfelhők hazánk felet, s mint fecsérlik az ország drága idejét bizonyos kétes esziszencziák. De most derengeni kezd, oszlik immár a sötétség hazánk egén. Üdvözölünk titeket, kedves vendégeink, kik eljöttetek, hogy a sötétségre fényt derítsétek, hogy háborgó lelkeinket megnyugtassatok. Fogadjátok üdvözlésünket oly szívesen, mint a hogyan azt felajánljuk nektek éljen dr. Krcsmárik János! (Általános éljenzés) — — — Majd indítványozza, hogy gróf Tisza István miniszterelnököt táviratilag üdvözöljék, mire Dr. Mázor felolvassa a sürgöny szövegét, melyet a part egyhangulag tudomásul vett.

Dr. Krcsmárik János: Tisztelt polgártársak! Jól mondja dr. Lengyel barátom, hogy mindenkinek elszorult a szíve, a ki látta, s figyelte azokat, a mik a legutóbbi időkben a magyar parlamentben történtek. Csodálkozással láttam, hogy magukat művelt embereknek valló férfiak, annyira erőt engedik venni szenvedélyeiket önkéntelenül kérdem, vajjon a tudás, a tudomány jobbá teszi-e az embert. A tudománynak nagy az értéke, mert erőt ad az élet küzdelmeihez az embernek, nagy a tudomány hatalma, de úgy látszik, jobbá nem teszi az embert. — Kétségtelen azon természet-törvény, hogy a mit magadnak nem kívánsz, ne tudd másnak! Az ellenzék nagy része erőszakoskodott, akadékoskodott, s a ház munkaképességét megbénította; s most mikor akadt egy hazafi, a ki az orrukra koppintott, most ők kiáltanak tüzet. A kormány mindent megtejt, hogy akadékoskodásukat abba hagyják. Most legutóbb is, mikor a házszabályrevízió került szóba, aján-

rését, részeg volt egy hélig, azután kijózanodott és azóta nem is mulatott többet. Csendes, mogorva ember lett belőle, asszonyfélével szoba som állt. Szürke egyenhanguságban teltek el napjai. A dolgot óra pontosagával végezte el s a pajtásai csak azt a változást észlelték rajta, hogy nem tudott többé mosolyogni. Husz év mult el így s az agglegény végre meghalt. Doktorok azt mondták szélhűdés, a hazámszonya, Galambosné azonban megesküdütt rá, hogy a szíve fájdalma ölte meg. Mert nem bírta felejtetni a járási orvosnét.

A selyembe öltözött szép uri asszony pedig most ott sir keservesen az elhagyott sir felett. Annuska boldogtalan volt örök életében, kötelességét híven teljesítette, de mióta asszony lett, nem tudta, mi az öröm, mi az édes csók.

Kijött a temetőbe a férfi sirjához, a kit szeretett s miközben sűrűn hullottak könnyei, aggódva nézett szét, nem látja-e valaki? Felhő Ákos.

Borongás.

Borongó, hűvös ősziidőben
Tarlott mezőkön visz utam,
A tavasz elmúlt, el a nyár is
S én rád gondolok untalan.

Rád gondolok s a lelkem vérzik,
Hogy mégis elvesztettelek,
A kit becsülni már nem tudtam,
A mikor még szerettelek.

Hiába mondom én magamnak:
Rossz voltál, ravasz, — becstelen! —
A síromig fog elkisérni
E győtrő, fájó szerelem. Kondoros Géza.

lotta, hogy egy 21-es bizottságot küldjenek ki a revízió céljából, de az ellenzék ezt is ridegen visszautasította. Nos, tenni kellett valamit, elég volt a passiv resistenciából, elég volt már ténlenül nézni a garázdálkodást, meg kellett törni azokat, a kik párturalmat akartak az országban! És gróf Tisza tett. Igaz, a forma megsértésével, de azért, hogy a lényegét megmentse: a lényegét: az 1848. évi III. törvénycíkket: a parlamentarizmust!

Itéljen a nép, helyesen cselekedett-e Tisza, aki másképp nem is cselekedhetett. Minden józan ember igaz hazafi csak helyeselheti eljárását. Járjon elő Szarvas jó példával.

Köszönöm a szívélyes fogadtatást, tartsanak meg továbbra is jó emlékezetükben.

Az Isten áldja meg Szarvas városát mind a két kezével. (Eljenzés.)

Lelkes éljenzés hangzott fel a beszéd befejeése után és számosan igyekeztek üdvözölni szeretett képviselőnköt gyönyörű szónoklata után.

Ulána Liska János mondott csengő hangon felköszöntőt szeretett képviselőnkre nagy tetszést aralva. Azután báró Solymossy Lajos tartott egy igen mély tudású, nagy politikai erővel bíró beszédet, melyet nagy lelkesedéssel fogadtak, Haydin Imre következőt ezután a sorba, a közönség kívánságára állván fel szólásra. It is kicsillámolt beszédéből az igazi, lánggal égő hazaszeretet. Kedves modorával, ötleteivel elzártáshoz hozta a jelenlevőket, különösen akkor, midőn egy szelímes fordulatral a szarvasi szép nőket, mint a kik a férfiakat rózsás lánczokkal nyügözik rubigába hájosságukban értette. Haydin után nt. Szirmav L. Árpád összehasonlította a kormánynak a házszabály revízió megszavaztatásánál szükség képen alkalmazott erős kezét a fekete kávéval. Mert miként a fekete kávé csukor nélkül is fekete kávé marad, úgy a házszabályrevízió is, bár sokaknak keserű volt mégis üdvös az. — Azután nt. Scholtz Gyula adott kifejezést helyes gondolkodásának és méltatta úgy köztisztelt képviselőnk, valamint társainak érdemeit. Nagy tetszés és figyelem közt tartott még beszédet dr. Bácskai Albert, Nagy László, dr. Mázor Elemér, Szrnka J. János és Szobogynszki Mihály. Késő éjjel volt már, mikor vége szakadt a szellemes és nevezetes estének, a komoly tudású politikuskok hazamentek, átadván a teret a fiatalágnak, mely a hajnali órákig vig zeneszó hangjainál rakta a tánczot, az ő sok reményt fakasztó politikáját.

— **Megyei és községi képviselők választása** n hó 19-én és 21-én folyt le: 19-én megyenbizottsági taggá megválasztották Szarvason: az I. kerületben Mócskényi Józsefet és dr. Sziráczy Jánost, a II. ban dr. Szemző Gyulát, dr. Déri Henriket és Zlinszki Istvánt, a III-ban dr. Mázor Elemért, Gerhát Mihályt, es Marsal Somát, a IV-ben Grün Mór, Haviár Daniát, Beuka Gyulát, Melis Györgyöt és Sápiski Jánost. B-szentandrason: dr. Wieland Sándort es ifj. Tolnai Ferenczet. Községi képviselők a következők leték: Szarvason: dr. Sziráczy János, dr. Fuksz Ignác. Teplizszi János, Kita András, id. Melis Mátyás, Kovács János, Gerhát György, Sterbecz Gábor, dr. Reisman Adolf és Elefánt János. Bsztrandrason: Fazekas Ferencz, Fazekas L. Ferencz, Halász Ignác, Tolnai Antal, Virág János, Fazekas D. Péter, J. Kiss Mihály, ifj. Nagy István, Dorogi Imre és Lénárt István.

— **Képviselő testületi közgyűlés** volt f. hó 23-án, melynek tárgysorozata es az egyes pontokra hozott határozatok a következők: 1. Az 1904. nov. 18-iki rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. Hitelesített. 2. Jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésere felkértek: Komjovszki György és Osonka Pál. 3. A törvényhatóság 470/1904. b. gy. számú határozata a községi szervezési szabályrendelet jóváhagyásának megtagadása tárgyában s ez ellen dr. Mázor Elemér felbuzgása. Felterjesztendő. 4. Előljáró jelen tes a november havi pénztár vizsgálat eredményéről. Tudomásul véve. 5. A községi kezelő és segéd személyzet kérénye drágasági pülek megszavazása iránt. Az új választás utáni idokre halasztatik el. 6. ifj. Gyebnár András és Szichta Tivadarnak eladott 3 vasártéri beltelekre megkötött szerződések érdemleges tárgyalása es jóváhagyása névszerintű szavazással. A gyűlés e tárgyban határozatképes nem lévén, újabb 30 napra tozattat ki. 7. A D. M. K. E. megkeresése az iránt, hogy a község a f. év december 11-én Tmesvárott tartandó közgyűlésén képviseltesse magát. Tudomásul vetetik azzal, hogy a részvétel iránt az előljáróság maga intézkedik. 8. Az ártézi kutak létesítésére Popják György és Bányász János es társai által beadott ajánlatok tárgyalása. Miután a feltételek szerinti 2400 korona kiküldési arra ajánlat nem érkezett, újabb ártézes tüzetett ki az eddigi feltételek mellett 3200 korona kiküldési árban.

— **Vármegyénk szeretett főispánja** mint a József Sanatórium kezdeményezője es létesítésének buzgó apostola, városunk hölgyeit is felkereste, hogy a Sanatórium létesítésének előmozdítására tömörülje-

nek. Haviár Daniné az ő ismert honföldi buzgalomával megalakítja az itteni helybizottságot, mely bizottság tagjaink sikerült megnyernie: Gr. Bolza Gézáné, Bugyis Andorné, dr. Dery Henrikné, Grimm Mórné, dr. Haviár Gyuláné, Kulik Endréné, Kerényi Béláné, dr. Lengyel Sándorné, özv. Pokomandy Sandorné, özv. Ponyiczky Györgyné, Scholcz Gyuláné és Weinberger Fanni úrnőket. A bizottság a napokban tartotta meg első ülését, melyben elhatározta, hogy a farsang elején egy nagyobb szabású — táncvizsgálommal egybe kötött — hangversenyt rendez. A rendező hölgyek nevét olvasva bizony hihetjük, hogy egy hangverseny, mint az ezt követő táncvizsgálom anyagi és ezt követő táncvizsgálom anyagi és erkölcsi tekintetben is fényes leendő.

— **Eljegyzés.** Faragó Gyula Bekés-Csabáról eljegyezte helyben, Grosz Franciska kislányt.

— **Mikolai Mihály** kir. közjegyzőt ő felsége királyi tanácsosa nevezte ki a közügyek terén szerzett érdemeiért. Együtt örvendünk a kitüntetéssel, mert teljesen méltó és érdemes férfiút ért ő felsége kegye. Szívvel gratulálunk.

— **A gyulai pénzügyigazgatóság** a rossz termés és drágaság okozta sanyaru helyzet megkönnyebbítésére Szarvas köztség egyes kárt szenvedett polgárok egyenes adójából 29 506 kor. 41 fillért, poladójából 3498 kor. 17 f. elemi kukorica kár címén törölt.

— **Jótekonyczélú tombola estélyt** rendeznek Garai testvérek Deczember hó 3-án, szombaton este az „Árpád” szállodában, a szegénysorsu gyermekek felruházására, E nemes buzgóság méltó elismerést kelt a mi jószívű közönségünkben s hihetőleg az érdeklődést tekintve, igen sikerülnek ígérkezik ezen estély, nemcsak a jótekonyczélra, de a saját szórakozásunkra való tekintetből is, Garaiék kitűnő konyhája, tisztán kezelt italai, az érdekes szerpentin játékok és az értékes tombola-nyeremény tárgyak mind oly garanciák, melyek mellett a közönség bizony kellemesen szórakozva fog eleget tenni emberbaráti kötelességének.

— **Halalozás.** A kegyetlen sors ismét rátette fagyos kezét egy ifju életre. Kíméletlenül, kegyetlenül kiragadta szereltei örökből Nagy Gyuláné, Moravcsik Emiliát. Ifju életének 21-ik évében vitte őt magával a halál. Váratlanul, megdöbbentő gyorsasággal, rettenetes szenvedések között hunyt el midőn magasatos hivatalában ujszülöttnak adott életet. Gyászoló hozzátartozói mérhetetlen fájdalommal a következő gyászjelentést adták ki: Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szeretett jó hitvesnek, leánynak illetve testvernek Nagy Gyuláné szül. Moravcsik Emilianak életének 21-ik, boldog házasságának első évében rövid, súlyos szenvedés után f. hó 25-én este fél 9 orakor történt gyászos elhunytát. A felejtethetetlen drága halott hült tetemei f. hó 27-én, vasárnap d. u. 3 orakor fognak az ág. ev. egyház szertartása szerint az ó-temetőben örök nyugalomra tetetni. Aldás es béke hamvairal Szarvas, 1904. nov. 25. özv. Moravcsik Józsefné, mint anyja, Emil, Jolán, József, Dezső, Margit, Ilka, Jenő, Etelka, mint testvérei, Nagy Gyula, mint férj, Gyulácska, csecsemője, özv. Dr. Nagy Jánosné, mint anyósa, Blanka, férj. Zilahi Kálmánné és gyermekei, Zoltán, Katicza, Klemmi, mint sógor és sógoróni.

— **A községi kezelő és segédzemélyzet** drágasági pótlék megszavazása iránti kérvénye folyó hó 23-án jutott Szarvas nagyköztség közgyűlése elé. A kérvény nem került érdemleges tárgyalás alá, mivel elhalasztott a kezelő és segédzemélyzet új választása utánra. A választások megejtése legközebb január hónapban fog megtörténni. Bár a segélyezendők részéről lényeges fontossággal bír a pótlék sürgős megadása, mégis részünkről csak helyeselni tudjuk ezen határozatot, a mennyiben a választás által esetleg beálló változással részben az ugyanaz bekerülő tisztviselők nyerik el ezen kedvezményt, másrészt pedig azok, kik hihetőleg

ki fognak bukni, nem jutnak jogtalanul, érdemtelenül a megszavazandó pótlékhoz. Leghelyesebb és igazságosabb volna szerény véleményünk szerint, ha a segélyben csak azok részesülnek, kik azt tényleg szorgalmukkal és tudásukkal kiérdemelték, mert talán méltatlant is bejuttathat az alkalmazottak közé a választás szeszélye.

— **Az Uránia** magyar tudományos színház f. hó 24-én fejezte be előadásait városunkban és mondhatjuk, hogy igazán kiérdemelte Szarvas város közönségének elismerését. Nagyon sajnáljuk, hogy térszűke miatt bővebben nem írhatunk ezen nemes intézményről, de az ott látottak után ítélve is csak arra a meggyőződésre jutunk, hogy: Az „Uránia” magyar tudományos színház nem szorul dicséretre!

— **Életveszélyesen megsebesített kanász.** E hó 20-án Hruska János 7 éves disznópásztor Csicsely Györgyné disznajait kihajtotta Kovács Mátyás buzavetésére, a hol a disznók közt levő kan a kis fiút megtámadta és agyarával életveszélyes sebeket ejtett rajta, ugyanarra, hogy életveszélyes sebeivel azonnal a helybeli közkórházba szállították.

— **Öngyilkos menyasszony.** Uhljár Zsuzsánna szarvasi hajadon gyufaoladatot ivott s mire tetét hozzatartozói észrevették, a boldogtalan leányzó retentés kiok között kiszendvedett. — Az öngyilkos leány már régóta menyasszony volt s azért határozta el magát a végzetes lépésre, mert bátyja, ki egyszersmind gyámja is volt, mindentörön szakítást akart elérni nővére és annak véglegénye között. — Nagy részvét mellett temették el.

— **A lakás ékessége a tisztaság.** Semmi sen árulja el jobban minden lakásnak a tisztaságát, mint az arany, ezüst, réz és fémből készült tárgyak fényessége. De ezen fény nagyon hamar eltűnik vagy egyáltalában el sem érhető, miután fényesítő paszta lesz használva és nem a szakteltek által kintűnek elismert Fritz Schulz jun. Akt. Geselsch. Leipzig und Eger-féle „Globus Putzextrakt”, mely a legjobban tisztít és vele remek, sokáig tartó fény érhető el, emellett az az előnye is van, hogy nem karczol és minden ártalmas anyagtól ment. Ezen extraktumból több mint három millió doboz lesz havonta a világ minden tájára szállítva. Miután nagyon sok utánzások vannak, kérjünk minden drogua, fűszer, vas és rövid-áru üzletben csakis védjeggyel ellátott „Globus Putzextraktot” vörös keresztjelésben.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

11238/1904 Szarvas nagyköztség előljáróságától.

Arlejtési hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a képviselő testület 280/1904 kgy számu határozata folytán a község belterületén létesítendő 4 ártézi kut furására nyilvános szóbeli árlejtést hirdet.

Az árlejtés a községháza tanácstermébe 1904 Deczember 5-én délelőtt 9 orakor fog megtartatni.

A kikiáltási ár egy egy kutra 8000 koronában a 4 kutra 32.000 koronában van megálapítva a következő részletezéssel,

1 furótorony készítése	200 K
2 furás 0—100 mig á 15 kor.	1500 K
3 furás 100—200 mig á 19 K	1900 K
4 furás 200—300 mig á 24 K	2400 K
5 befejező cső méterenként á 6 K	1800 K
6 Csölyukasztás, vágás szivattyuzás tisztítás stb 10 napra á 20 K	200 K
összesen:	8000 K

Megjegyeztetik, hogy azon esetben ha a furást 300 méteren alul is — folytatni kellene akkor a 300 méteren aluli teljesített furásért a 200—300 méter közötti furás méterenkénti díjához az árlejtésen elért engedmény százalékának leszámítása után 25 %-ék fog hozzá számíttatni.

Bánatpénzül az árlejtés megkezdése előtt 500 korona készpénz teendő le.

A képviselő testület 205/1904 kg. sz. határozatával jóváhagyott árlejtési feltételek és a szerződés mintája a főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvason, 1904. november hó 26-án.

Salacz József
főjegyző.

Grimm Mór
bíró.

Hirdetések
felvételnek

kiadóban

Beliczey-ut 11.

Hirdetmény.

Egy teljesen jó karban levő Glaiton és Schuttelworth-féle

fekvőgép

és egy 34 □-méter tüzfelületű, 6 légkörnyomásu engedélyezett, Danubius hajó- és gépgyárában készült

gőzkazán

jutányos áron eladó. — Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Csinos

butorozott szoba kiadó.

tudakozódni a kiadóhivatalban.

Minden család pénzt takaríthat!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90
Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45
Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90
Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65
30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15
30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95
30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45
30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5.60
30 rőfös vég l-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25
50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45
50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40
30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65
30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40

30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25
30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55
30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40
35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40
30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35
30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55

Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74
Remek női háló Corsca nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56
Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 1.45
Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25
Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr. hosszú és 1 1/2 méter széles csak 92 kr.
Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr. hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05
Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95
Remek Caschnur paplan minden színben csak f. 3.55

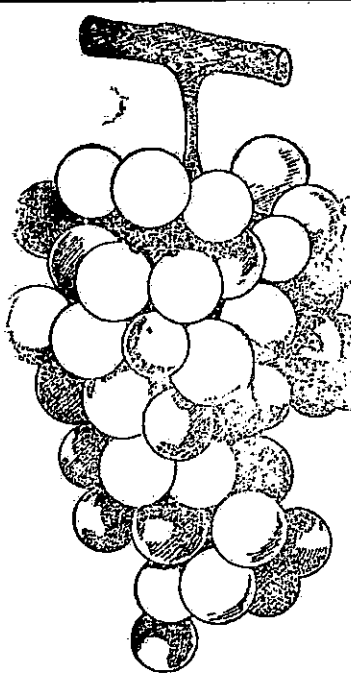
Nemzetközi keresk. ügynökség

Budapest, Kerepesi-ut 65 sz. I. em.

Milleniumtelep

Nagy ész.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Szarvason.

Ackermann Gyula,
Bugyis Andor,
Nigrinyi Zoltán

gyógyszertárakban

Csak Globus

hisztio kivonattal hisztisunk

Pénz! | Pénz! | Pénz!

Alulirt vállalat az ország legelőkelőbb és legnagyobb pénzügyintézetével levő összeköttetésénél fogva azon kellemes helyzetben van, hogy a legelőnyösebb és legolcsóbb kölcsönöket eszközöl, úgy bárhol fekvő földbirtokra 10-50 évi törlesztésre 4-4 1/2 %-al, valamint nagyobb és kisebb vidéki városokban levő épületekre 10-40 évi törlesztésre 4 1/2-5 1/2 %-kal. — Részletes felvilágosítás és prsspektus 40 fillér postabélyeg ellenében szolgáltatik.

Igen előnyös feltételek mellett eszközöltek személyi hitelek is, katonák tisztek, állami, megyei és városi tisztviselők részére. — Részletes felvilágosítás szintén 40 fillér postabélyeg ellenében adatik.

Ugyan alulirt vállalat által köthető a kigondolható legelőnyösebb életbiztosítás, azon bannulatra méltó feltétel mellett, hogy elérés esetén a biztosított tőkén kívül a tőkének szinte 50 %-át kitevő nyeresemény is kerül kifizetésre. — Ha pedig a biztosított fél 20 éven belül bármikor is elhalálozna, nemcsak az egész biztosított tőke lesz azonnal kifizetve, hanem az összes befizetett díjak is visszatérítettek.

Közvetítettek továbbá ingatlanok vételére és adására. A ki földbirtokot, házat, erdőt vagy bányát venni vagy eladni szándékozik, küldje be a körülményes leírást, valamint 5 korona kezelési és nyilvántartási költséget, mely összeg ellenében az érdekelteknek ajánlatok tételnek.

Végül a világ legnagyobb gyárainál levő kedvező összeköttetésénél fogva, a legújabb és legjobb mezőgazdasági eszközök és gépek vételére ajánlatot 1 korona postabélyeg ellenében.

Ajánlatok a következő czimre intézendők:
„P E C U N I A“ hitel-vállalat Nagyszében. (Fegyver-utca 27. szám.)

Ofejség! Lelkiismeretesség!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatott! Pontosság!

Ősászárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőztürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR
KÖZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB a KRIEGNER-féle

1 óráig 2 korona, két óráig 1 kor.

Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENGE! — ELŐZKENYÉSE! — SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

100,000 sorsjegy, 55,000 nyér. — Nyeresemények összege 14,468,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztésen záloglevél-kölcsönöket, melyek után

Ujra kifizetésnél:	2% levonással:
60 évre a tőke 6% 5.40%-a	60 évre a tőke 6% 5.20%-a
40 " " " " 5.80%-a	40 " " " " 5.50%-a
30 " " " " 6.20%-a	30 " " " " 5.80%-a
20 " " " " 6.60%-a	20 " " " " 6.20%-a

Fizetendő járandék a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA
Szármok: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-20 k-tól fejtebb kizotgátsácal és villanyvilágítással együt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Vilamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók leté.

REMINGTON
LEGTÖKÉLETESEBB IRÓGÉP UJ MÔDELLJE megjelent! PROSPEKTUST KÜLD GLOGOWSKI KATA BUDAPEST ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle **Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

Vidéknek kedvező találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú étterem
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi bszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU“ egyedül kimerése.

As egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** **UGORKATEJ**
Balassa Kornél
Főszétküldési hely: Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legsikeresebb gyógmód: asthma, sziv-, gyomor-, ideg- és hörbaj, szélhűdés, elmezavarás ellen.
Megalapítója és egyedül képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. SZ. I. EM.

LEKÉPVELTESEBB, LEGTÖKÉLETESEBB, ARGENTISZITÓ-ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK: **Shacia**

KRIEGNER-FÉLE
-GRÉMEG 2 KOR.
-KORONA
-GYÓGSZERTÁR
-PUDER 1
-BUDAPESTI KÉPZŐ ÉS TANÁRSZAKKÖR
-SZAPPAN

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-86.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

PLATSCHEK WILMOS
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Károlyi Városház (Károly-körút)

Elismert legolcsóbb, legszolidabb

Versenyen kívüli olcsó árak! Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-különlegességek áruház
LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mindent az ország minden részébe ingyen és bérmentve köldenek

OSERS és BAUER
BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-86.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mindent az ország minden részébe ingyen és bérmentve köldenek

„Nyomatott a „Szarvas és Vidéke“ gyorsajtóján,